

Cursus Eetbaar Landschap

In oktober vorig jaar is Stichting De Groene Koepel, te gast in de natuur van start gegaan met de cursus Eetbaar Landschap. In het programma, dat in samenwerking met Fransjan de Waard (De Waard Eetbaar Landschap) is opgezet, leren ondernemers van verschillende kampeerterreinen over de toepasbaarheid van het concept permacultuur op hun terreinen. Inmiddels hebben er drie interactieve cursusdagen plaatsgevonden waarin de deelnemers veel hebben opgestoken over de theoretische en praktische basis. Er volgen nog drie cursusdagen en een slotbijeenkomst.

Basisprincipes van permacultuur

De grondslag van de permacultuur is gebruikmaken van alle natuurlijke middelen die een locatie biedt, en deze in een ecologisch evenwicht brengen. Door de juiste soorten bij elkaar te zetten is een ecosysteem te ontwerpen dat zichzelf in stand houdt, zoals dat in de vrije natuur ook gebeurt. De relaties tussen soorten zijn hierbij van het grootste belang, want dit is waarmee gevarieerd kan worden. Door slim te ontwerpen kan je de natuur voor je laten werken op een manier waarbij het oogsten van eetbare soorten de beheersvorm is. Hiervoor is kennis van de locatie vereist, die met grondige observatie verkregen wordt: wat is er aanwezig, wat zijn natte en droge, of lichte en donkere plekken, et cetera. Op de eerste cursusdag is ook kennis gemaakt met verschillende elementen in ecosystemen (planten, dieren en andere organismen) en hoe deze in verbinding staan met hun omgeving. Door de interacties te ontleden tot het meest basale niveau, kan er worden gewerkt aan een ecosysteem dat aansluit op de eigen wensen omtrent het terrein.

De bodem

Zorg niet zozeer voor de planten, maar zorg voor een gezonde bodem, is wat Fransjan de deelnemers meegaf tijdens de tweede cursusdag. De vruchtbare bodem staat namelijk aan de basis van alles wat groeit en bloeit, en speelt een cruciale rol in de natuurlijke cyclus. Aan gezonde bodem hoeven geen

kunstmatige chemische toevoegingen gedaan te worden. Balans in het bodemleven is te behouden door soorten te gebruiken die elkaar ondersteunen. Het is verder belangrijk de bodem eigenlijk zoveel mogelijk met rust te laten en ook het organische afbraakproces zijn gang te laten gaan. Micro-organismen die hierbij een rol spelen (ééncelligen, schimmels, bacteriën) gedijen in een nauwe samenhang met elkaar. Wanneer een bodem constant omgewoeld of geploegd wordt, raakt het evenwicht hierin verstoord. Om een goede start te geven aan arme grond, kan compost een goede uitkomst bieden. Composteren is zodoende ook ter sprake gekomen in de sessie.

Ontwerpen

Het ontwerpen van een tuin of terrein op basis van de principes van permacultuur heeft nog heel wat voeten in aarde. Er zijn vele factoren die beïnvloeden waar plantensoorten kunnen groeien en waar niet, zoals wind, zonlicht, waterbeschikbaarheid en temperatuur. Tevens zijn er praktische redenen om bepaalde soorten dichtbij de eigen woonruimte te plaatsen, of juist veraf (bijvoorbeeld zorgbehoefte of dagelijks gebruik). Op de derde cursusdag hebben de deelnemers geleerd deze factoren te structureren om er in het ontwerp beter op in te kunnen spelen. Met deze handreikingen zijn zij in staat echt te beginnen met hun eigen ontwerp. Bij de volgende bijeenkomst zullen we dan ook aan de slag gaan met de basiskaarten die zij zelf zullen maken. Eetbare natuur op het terrein als een beleving voor de gasten komt zo steeds dichterbij!

